

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 464/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Romanom Cibulkom, Hlavná 13, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 156/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júna 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom

pod sp. zn. 5 T 156/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 13. júna 2018.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 17. mája 2012 bola na okresnom súde podaná obžaloba na sťažovateľa. Okresný súd prvým rozsudkom sp. zn. 5 T 156/2012 z 22. augusta 2014 uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. d) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Tento prvý rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 To 103/2014 z 10. marca 2015 zrušený a vec bola vrátená okresnému súde, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Dňa 21. júna 2016 okresný súd rozhodol vo veci obžaloby druhým rozsudkom vedeným pod sp. zn. 5 T 156/2012, ktorým bol sťažovateľ opätovne uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Aj tento druhý rozsudok bol zrušený uznesením krajského súdu sp. zn. 1 To 71/2016 zo 7. marca 2017 a trestná vec bola vrátená okresnému súde.

Okresný súd vo veci rozhodol v poradí tretím rozsudkom 24. mája 2018.

3. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Predmetné súdne konanie nie je ku dnešnému dňu, t. j. teda ani po takmer šiestich rokoch od podania obžaloby stále právoplatne skončené a zo strany okresného súdu je sprevádzané zbytočnými prietahmi, v dôsledku ktorých stále pretrváva pre mňa veľmi frustrujúci stav právnej a faktickej neistoty.

... Po ďalšom zrušení prvostupňového rozsudku vyhláseného dňa 21.6.2016 odvolacím súdom dňa 7.3.2017 tento uskutočnil vo veci ďalšie pojednávania a to v dňoch 28.12.2017, 6.3.2018 a 24.5.2018, pričom na poslednom z uvedených pojednávani opäť vo veci vyhlásil odsudzujúci rozsudok, voči ktorému bolo ústne do zápisnice o pojednávaní podané odvolanie, takže predmetná vec bude opätovne prejednávaná odvolacím súdom.

Tvrdím, že Okresný súd Nitra napriek skutočnosti, že počas uplynulých rokov uskutočnil v tejto mojej trestnej veci veľa pojednávani a vydal už tri rozsudky, nekoná dostatočne efektívne, kvalifikovane a sústredene, v dôsledku čoho sú potom jeho rozsudky pre zjavné porušovanie mojich práv a závažné procesné pochybenia opakovane zrušované

odvolacím súdom a o mojej vine - nevine tak nie je, a to ani po takmer šiestich rokoch od podania obžaloby, stále právoplatne rozhodnuté.

Spomínaná neefektívnosť, nesústredenosť trestného konania vedeného v tejto mojej trestnej veci zo strany okresného súdu Nitra majúca za následok vznik zbytočných prietáhov je zrejmá z obsahu odôvodnení zrušujúcich uznesení odvolacieho súdu, ktorými tento opakovane zrušil súdom prvého stupňa vyhlásené odsudzujúce rozsudky.

Z uznesenia Krajského súdu Nitra vyhláseného dňa 10.3.2015 je možné zistiť, že v poradí prvý odsudzujúci rozsudok bol odvolacím súdom zrušený najmä v dôsledku skutočnosti, že vo veci nekonal a nerozhodoval zákonný senát. V dôsledku toho sa muselo následne okresným súdom celé vykonané dokazovanie zopakovať. V tomto svojom rozhodnutí navyše odvolací súd vytkol okresnému súdu i nesprávny postup týkajúci sa mnou požadovanej konfrontácie s kľúčovým svedkom (mojou exmanželkou) poukazujúc na skutočnosť, že pri absencii iných dôkazov najmä objektívnej povahy potvrdzujúcich bez oprávnených pochybností pravdivosť jej výpovede, bola takáto moja požiadavka dôvodná a to tým skôr, že ide o svedka majetkovo zainteresovaného na výsledku trestného konania. Rovnako vytkol okresnému súdu, že sa nevyporiadal v odôvodnení svojho rozsudku dostatočne s mojou obhajobou a s dôkazmi svedčiacimi v môj prospech.

I z ďalšieho, v poradí už druhého zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu je zrejmá mnou uvádzaná nesústredenosť a neefektívnosť činnosti okresného súdu, keď odvolací súd v odôvodnení svojho zrušujúceho uznesenia konštatuje, že okresný súd nekonal dôsledne ani v intenciách záverov odvolacieho súdu vyslovených v jeho predchádzajúcom zrušujúcom uznesení a úplne nesprávne vyhodnotil otázku práva poškodenej [REDAKOVANÉ] odoprieť vo veci vypovedať ako svedok, a ďalej v rozpore so zákonom postupoval, ak čítal jej skoršie výpovede z prípravného konania.

Je nesporné, že v dôsledku spomínaných fragnantných porušení zákona zo strany okresného súdu sa celé trestné konanie v mojej veci neúmerne predĺžilo.

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu sa zbytočné prietahy považujú nielen obdobiami nečinnosti súdu, ale i jeho neefektívna a nesústredená činnosť v súvislosti s vydaním rozsudku, ktorý bol následne v rámci odvolacieho konania zrušený, s nerešpektovaním právneho názoru odvolacieho súdu, ktoré potom opakovane viedlo k zrušeniu prvostupňového rozhodnutia.

Nesústredenosť a neefektívnosť okresného súdu vidí sťažovateľ i v tom, že okresný súd nedôvodne zrušoval už nariadený termín pojednávania s poukazom na nemožnosť okresnej prokurátorky [REDAKOVANÉ] zúčastniť sa na pojednávaní a neprimerane dlhú dobu súdu vždy trvalo i písomné vypracovanie a zdôvodnenie vyhláseného rozsudku.

Všetku popisovanú činnosť okresného súdu treba považovať za takú, ktorá predstavuje zbytočné prietahy vo veci, a ktorá tak má za následok, že predmetné trestné konanie stále nie je právoplatne ukončené a stav mojej právnej neistoty tak naďalej trvá.

... Ja som sa v snahe urýchliť uvedené súdne konanie obrátil so svojou sťažnosťou na prietahy i na predsedu Okresného súdu Nitra, ktorému bola moja sťažnosť doručená 24.11.2017.

Podpredsedkyňa OS Nitra na túto moju sťažnosť listom zo dňa 18.12.2017, v závere ktorého uviedla, že postup zákonnej sudkyne v prejednávanej veci bol v súlade so zákonom, táto vo veci konala plynulo a bez zbytočných prietahov a preto moju sťažnosť považuje za neopodstatnenú.

Chcem zdôrazniť, že takto dlho trvajúce trestné konanie vedené voči mne v predmetnej veci pôsobí na mňa veľmi frustrujúco a to o to viac, že sa necítim byť vinný.

Dĺžka súdneho konania vyznačujúca sa zbytočnými prietahmi zo strany okresného súdu totiž veľmi závažným spôsobom ovplyvnila môj súkromný a rodinný život, keď som v dôsledku predmetného trestného stíhania prišiel o možnosť kontaktu so svojimi maloletými deťmi, ktoré som mal veľmi rád. Moja exmanželka spomínané trestné konanie totiž využila i k tomu, aby mi znemožnila kontakt s mal. deťmi a aby sa mi tieto odcudzili. V dôsledku spomínaného trestného konania a z obavy pred možnými ďalšími krivými obvineniami zo strany exmanželky (z obsahu trestného spisu sa dá zistiť, že ma táto obvinila i z prenasledovania jej osoby, k čomu som mal využívať pridelené mi služobné vozidlo, ktoré obvinenie bolo vyvrátené a tr. konanie zastavené) som sa radšej odsťahoval do Prešova, kde žijú moji rodičia a musel som zmeniť i svojho dovtedajšieho zamestnávateľa.“

4. Vzhľadom na uvádzané skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy i práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom

konaní, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie vo výške 3 000 €, ako aj trovy právneho zastúpenia.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 35/02, I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, II. ÚS 434/2015).

9. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v trestnom konaní o podanej obžalobe proti sťažovateľovi vedenom pod sp. zn. 5 T 156/2012 došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

11. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 57/97, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 41/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 205/03).

12. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Tento právny názor ústavného súdu akceptuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva [pozri napr. rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti

Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05 (IV. ÚS 237/09, m. m. II. ÚS 290/09, IV. ÚS 42/2010)].

13. V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

14. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre viackrát vyslovil aj právny názor, v zmysle ktorého zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už tento súd meritórne rozhodol ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 223/2010).

15. V posudzovanej veci okresný súd v napadnutom konaní rozhodol vo veci samej rozsudkom sp. zn. 5 T 156/2012 z 24. mája 2018, čo sťažovateľ aj v ústavnej sťažnosti uviedol. Sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 15. júna 2018, to znamená v čase, keď okresný súd už v zásade nemohol porušovať sťažovateľom označené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Vydaním prvostupňového meritórneho rozhodnutia a jeho doručením totiž okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto možno posudzovať záležitosť so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej z ústavy vyvoditeľná úloha okresného súdu odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľa bez zbytočných prietahov skončila rozhodnutím vo veci samej ešte predtým, ako podal sťažnosť ústavnému súdu. Na uvedenej skutočnosti nič nemení ani skutočnosť, že sťažovateľ v napadnutom konaní podal odvolanie proti označenému rozsudku okresného súdu. Sťažovateľ navyše postup

okresného súdu po podaní odvolania vôbec nenamieta, ale svoju sťažnosť výslovne smeruje proti postupu okresného súdu v procesnom štádiu pred vydaním meritórneho rozhodnutia.

16. Na podklade uvedeného, z dôvodu, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už okresný súd svojím postupom v napadnutom konaní nemohol porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

18. Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak by okresný súd v ďalšom období (po prípadnom zrušení jeho rozsudku a vrátení veci na ďalšie konanie na základe podaného odvolania) v napadnutom konaní bez ospravedlniteľného dôvodu nepostupoval plynulo, resp. efektívne, sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby sa za splnenia všetkých podmienok opätovne obrátil na ústavný súd so sťažnosťou, ktorou bude namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. septembra 2018